

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

VIDEREUTDANNING

I

KRIMINALTEKNISK ETTERFORSKNING

FORDYPNING I ULYKKER OG EKSTRAORDINÆRE HENDELSER

20 studiepoeng

**Modul 2B: Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og
ekstraordinære hendelser (15 studiepoeng)**

**Modul 3B: Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted
(5 studiepoeng)**

**Godkjent i høgskolestyret
6. desember 2017**

1. Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning, fordypning i ulykker og ekstraordinære hendelser.

1.1. Innledning

Ulykker og ekstraordinære hendelser er situasjoner der politiet kommer i kontakt med et betydelig antall mennesker som skades eller omkommer, og hvor det kan være store materielle skader. Kunnskap om årsaker til at slike situasjoner oppstår er vesentlig for både å kunne forebygge nye hendelser, og for å etterforske om det er begått en straffbar handling. Politihøgskolens videreutdanninger i kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser skal bidra til dette.

1.2. Formål

Formålet med utdanningen er å bidra til at politiet har kompetanse til å utføre kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser med høy kvalitet, slik at hensynet til objektivitet og rettssikkerhet ivaretas.

1.3. Organisering og moduler

Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning er organisert i 10 moduler som samlet utgjør 100 studiepoeng. Modulene 1A - 1B og 1C er felles for alle politiutdannete som ønsker å spesialisere seg i kriminalteknisk etterforskning, mens 2A og 3A, 2B og 3B, 2C og 3C er ulike fordypningsutdanninger som kan velges ut fra oppgave- og interesseområde. Modul 4 forutsetter at ett av de tre fordypningsområdene er gjennomført. Flere moduler er åpne for andre enn politiutdannete. Hvem dette er vil fremgå i de enkelte studieplanene.

Modell for videreutdanninger i kriminalteknisk etterforskning

	Modul 4: Kriminaltekniske koordinatører (10 stp.) ¹		
Fordypning i kriminalteknisk etterforskning	Modul 3A: Kriminalteknisk etterforskning - blodspor (5 stp.)	Modul 3B: Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted (5 stp.)	Modul 3C: Kriminalteknisk etterforskning av brannåsted (5 stp.)
	Modul 2A: Kriminalteknisk etterforskning av vold- og dødsfall-saker (15 stp.)	Modul 2B: Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser (15 stp.)	Modul 2C: Brannetterforskning (15 stp.)
Videreutdanning i generell kriminalteknisk etterforskning	Modul 1C: Kriminalteknisk dokumentasjon (7,5 stp.)		
	Modul 1B: Kriminalteknisk fotografering (7,5 stp.)		
	Modul 1A: Kriminalteknisk etterforskning av åsted (15 stp.)		

Modulene er organisert i fem studieplaner:

- Videreutdanning i generell kriminalteknisk etterforskning
- Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning, fordypning: Vold- og dødsfallssaker
- Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning, fordypning: Ulykker og ekstraordinære hendelser
- Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning, fordypning: Brann
- Videreutdanning for kriminaltekniske koordinatører.

¹ Forutsetter 3A, 3B eller 3C

Denne studieplanen omhandler 2 moduler med fordypning i kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser:

- Modul 2B: Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser (se side 6)
- Modul 3B: Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted (se side 11)

1.4. Målgrupper og opptakskrav

1.4.1. Målgruppene for de to modulene

Modul 2B - Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser

Målgruppene er polititjenestepersoner og sivile som er ansatt som kriminalteknisk etterforsker/kriminaltekniker Norge, Danmark eller Sverige. Studieplassene fordeles med inntil 5 prosent av plassene til søkere fra Danmark og Sverige.

Modul 3B - Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted

Målgruppene er polititjenestepersoner og sivile som er ansatt som kriminalteknisk etterforsker/kriminaltekniker Norge, Danmark eller Sverige. Utdanningen er også åpen for ansatte i Forsvaret som har etterforskning av sprengningsåsteder som ansvarsområde. Studieplassene fordeles med inntil 10 prosent av plassene til søkere fra Danmark, Sverige og Forsvaret.

1.4.2. Opptakskrav for de to modulene

Modul 2B - Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser

Søkere må dokumentere følgende formelle krav

Utdanning:

- bestått bachelor/ 3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- bestått 1 av følgende utdanninger

- Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning - Modul 2C²:
Kriminalteknisk vurdering og dokumentasjon
- Videreutdanning i generell kriminalteknisk etterforskning - Modul 1C³:
Kriminalteknisk dokumentasjon
- Videreutdanning i kriminalteknikk - Modul 2⁴
- Nasjonal etter- og videreutdanning i kriminalteknikk i Danmark eller Sverige

Ansettelse, praksis og andre krav:

- ansettelse i politiet i Norge, Danmark eller Sverige
- minimum 3 års praksis innenfor kriminalteknisk etterforskning

Søkere som ikke tilfredsstillter de formelle kravene må dokumentere følgende:

- Bestått 2-årig utdanning fra Politiskole/annen 2-årig etatsutdanning og minimum 60 studiepoeng/1680 timer etterutdanningskurs/5 års praksis erstatter kravet til bachelorutdanning
- Bestått Politihøgskolens etterutdanning i kriminalteknikk trinn 2 før 2007, og minimum 3 års praksis innenfor kriminalteknisk etterforskning, erstatter kravet til videreutdanning.

Modul 3B - Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- bestått bachelor/ 3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- bestått 1 av følgende utdanninger
 - Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning - Modul 2B⁵:
Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser
 - Videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning - Modul 2⁶

² Studieplan 2012

³ Studieplan 2017

⁴ Studieplan 2007

⁵ Studieplan 2012

⁶ Studieplan 2007

- Etterutdanning i kriminalteknikk fra Militærpolitiet.

Ansettelse, praksis og andre krav:

- ansettelse i politiet i Norge, Danmark eller Sverige, eller i Forsvaret
- minimum 4 års praksis innenfor kriminalteknisk etterforskning.

Søkere som ikke tilfredsstiller de formelle kravene må dokumentere følgende:

- Bestått 2-årig utdanning fra Politiskole/annen 2-årig etatsutdanning og minimum 60 studiepoeng/1680 timeretterutdanningskurs/ 5 års praksis erstatter kravet til bachelorutdanning
- Bestått Politihøgskolens etterutdanning i kriminalteknikk trinn 2 før 2007 og minimum 3 års praksis⁷ i kriminalteknisk etterforskning erstatter kravet til videreutdanning.

1.5. Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomførte moduler

- Fremstå med økt innsikt og trygghet i yrkesrollen
- Identifisere og vurdere etiske dilemma i den kriminaltekniske etterforskningen
- Vise selvstendig ansvar for kriminaltekniske etterforskningsoppgaver
- Vise utdypet forståelse for den helhetlige etterforskningen

Samlet skal modulene i kriminalteknisk etterforskning bidra til at studentene oppnår den generelle kompetansen som beskrives.

⁷ I tillegg til det generelle kravet om minimum 4 års praksis i kriminalteknisk etterforskning

2. Modul 2B: Kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser - 15 studiepoeng

Åstedet for ulykker og ekstraordinære hendelser kan være uoversiktlige og endre seg raskt. Særlig ved ekstraordinære hendelser som naturkatastrofer og terrorhandlinger hvor mange mennesker kan være berørt, og det kan være snakk om livreddende innsats og krisehåndtering. De kriminaltekniske etterforskerne må vite hvordan de skal bidra til framdrift i akutfasen, og videre i den helhetlige etterforskningen. Dette stiller store krav til alle involverte, og det er vesentlig med gjensidig rolleforståelse og samhandling mellom interne og eksterne aktører.

2.1. Læringsutbytte

Kunnskap

Studentene har etter gjennomført modul avansert kunnskap om

- Etterforskningens formål, regulering og kvalitetskrav ved ulykker og ekstraordinære hendelser
- Ulykker
- Ekstraordinære hendelser
 - Naturkatastrofer
 - Terrorhandlinger
- Organisering og praktisk gjennomføring av kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser
- Tverrfaglig samhandling
 - Ulike havarikommisjoner, ulykkesgrupper og tilsyn
 - Den nasjonale Identifiseringsgruppen
 - Internasjonalt samarbeid

Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført modul

- Planlegge, gjennomføre og evaluere kriminalteknisk etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser forankret i forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap
- Drøfte utfordringer og problemstillinger i egen praksis ved bruk av teori

- Vurdere og begrunne valg av relevante metoder i alle faser av den kriminalteknisk etterforskningen av ulykker og ekstraordinære hendelser
- Vurdere behov og innhente bistand og sakkyndighet i etterforskningens ulike faser
- Samhandle for å bidra til framdrift og kvalitet i den kriminaltekniske etterforskning av ulykker og ekstraordinære hendelser

2.2. Organisering og arbeidskrav

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av ca. 5 måneder.

Utdanningen er anslått til ca. 420 timer. Samlingene utgjør inntil 105 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Utdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i den kriminaltekniske etterforskningen, som belyses med relevant teori. Det forventes derfor at studenten har relevante kriminaltekniske etterforskningsoppgaver under utdanningsperioden.

Studiearbeidet omfatter individuelt arbeid, gruppearbeid, øvelser, nettbasert arbeid, litteraturstudier og deltakelse i undervisning. Det blir organisert veiledning knyttet til arbeidskravene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- et motivasjonsnotat som leveres før første samling (600 ord)
- en skriftlig oppgave der studentene skal vise innsikt i pensumlitteraturen, og anvendelse i egen praksis (2000 ord)
- et refleksjonsnotat som tar utgangspunkt i motivasjonsnotatet og egen læring som leveres etter siste samling (800 ord)

2.3. Vurdering

Modulen avsluttes med en 2-dagers individuell skriftlig hjemmeeksamen. Det benyttes bokstavkarakterer etter en skala fra A til F, hvor A er høyeste karakter, E er laveste ståkarakter og F er ikke bestått.

2.4. Litteratur⁸

2.4.1. Obligatorisk pensum (1011 sider)

Boucht, J. (2021) Nødetatenes bistandsplikt overfor politiet. *Kritisk juss*, 51(3)109 - 140, (21 s.). <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2387-4546-2021-03-01>

Cook, T. (2019). *Blackstone's senior investigating officer's handbook* (5. utg.). Oxford University Press.
Pensum: Kap. 3 (s. 31-64), 5 (s. 82 -95), 5 (s. 96 - 131), (81 s.)

Dyregrov, A. (2018). *Katastrofepsykologi* (3. utg.). Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 2, 7 og 8, (77 s.)

Dyregrov, K. og Dyregrov, A. (Red.) (2008). *Krisepsykologi i praksis*. Bergen: Fagbokforlaget.
Pensum: Side 15-21,82-96,98-113,116-132 og 217-228, (72 s.)

Johnsen, B. H. & Eid, J. (2018). *Operativ psykologi* (2. utg.). Fagbokforlaget.
Pensum: Kap. 6, 9, 10,12 og 13, (88 s.)

⁸ Revidert april 2022

- Johnsen, B. H. & Eid, J. (Red.) (2019). Operativ psykologi 2: Anvendte aspekter. Fagbokforlaget.
Pensum. Kap. 4-6, 8, 13-14 og 19-22, (165 s.)
- Ellingham, S. T. D., Perich, P., & Tidball-Binz, M. (2017). The fate of human remains in a maritime context and feasibility for forensic humanitarian action to assist in their recovery and identification. *Forensic Science International*, 279, 229-234, (6 s.) doi: [10.1016/j.forsciint.2017.07.039](https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2017.07.039)
- Gardner, R. M. & Krouskup, D. (2019). Practical crime scene processing and investigation (3. utg.). CRC Press.
Pensum: Kap. 4-5, 14-16, (100 s.)
- Goodwin, W. H. (2017). The use of forensic DNA analysis in humanitarian forensic action: The development of a set of international standards. *Forensic Science International*, 278, 221-227, (6 s.) doi: [10.1016/j.forsciint.2017.07.002](https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2017.07.002)
- Hill, A. J., Hewson, I., & Lain, R. (2011). The role of the forensic odontologist in disaster victim identification: Lessons for management. *Forensic Science International*, 205(1-3), 44-47, (4 s.) doi: [10.1016/j.forsciint.2010.08.013](https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2010.08.013)
- Houck, M.M. Crispino, F. & McAdam, T. (2018) *The Science of crime scenes* (2. utg.) Academic Press.
Pensum: Kap. 8 (41 s.)
- Larsen, A. K. & Dyndal G. L. (Red.). (2020). *Strategisk ledelse i krise og krig: Det norske systemet*. Universitetsforlaget.
Pensum: Kap. 4, 5, 14, 16 og 18, (77 s.)
- Riksadvokatens arbeidsgruppe (2009). *Overtredelse i sjøfartsforhold m.v.* Riksadvokaten. (76 s.) Tilgjengelig i KO:DE.
- OC, D. S. (2010). INTERPOL DVI best-practice standards: An overview. *Forensic Science International*, 201(1-3), 18-21, (4 s.) doi: [10.1016/j.forsciint.2010.02.031](https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2010.02.031)
- Verolme, E., & Mieremet, A. (2017). Application of forensic image analysis in accident investigations. *Forensic Science International*, 278, 137-14, 7, (11 s.). doi: [10.1016/j.forsciint.2017.06.039](https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2017.06.039)
- Wright, K., Mundorff, A., Chaseling, J., Maguire, C., & Crane, D. I. (2015). An Evaluation of the Thai tsunami victim identification DNA peration. *Forensic Science Policy & Management*, 6(3-4), 69-78, (10 s.) doi: [10.1080/19409044.2015.1068887](https://doi.org/10.1080/19409044.2015.1068887)

Rogaland politidistrikt, Nordsjø & miljøseksjonen. (2012). *Håndbok i etterforskning av sjøulykker*. (40 sider.) Tilgjengelig i KO:DE

Rognum, T. O. (Red). (2016). *Lærebok i rettsmedisin* (3. utg.). Gyldendal Akademisk.
Pensum: Kap. 14-16, 30, 36-40, (20 s.)

Statens Havarikommisjon. (3. utg.). (2021). *NSIA-metoden: Sikkerhetsfaglig rammeverk og analyseprosess for systematiske undersøkelser*. Statens Havarikommisjon. (28 s.)
<https://havarikommisjonen.no/?nid=13467&lcid=1044&iid=34326&pid=SH-Modules-FilesModule-Files.SH-FileLine-File>

Hovedredningsentralen. (2021). *Evaluering av redningsaksjonen og den akutte krisehåndteringen under kvikkleireskredet på Gjerdrum: Rapport til Justis- og beredskapsdepartementet 1. juni 2021*. Hovedredningsentralen. (84 s.)
<https://www.hovedredningsentralen.no/wp-content/uploads/2021/06/Rapport-Gjerdrum-Hovedredningsentralen-03-06-2021.pdf>

Obligatorisk pensum omfatter både obligatorisk pensumlitteratur og obligatorisk nettbasert læringsinnhold inntatt i den elektroniske læringsplattformen. Alt læringsinnhold på læringsplattformen er obligatorisk med mindre annet er angitt, og dette materialet vil ikke overstige 7 timer.

I tillegg skal studentene lese og gjøre bruk av undervisningsmaterieell samt oppdatert erfarings- og forskningsbasert teori og praksis, som en del av pensum. Obligatorisk pensum skal ikke overstige 1100 sider.

2.4.2. Forutsettes kjent

Pensum fra videreutdanningene i generell kriminalteknisk etterforskning; modul 1A og 1B (2012 og 2017) og 1C (2017) ved Politihøgskolen, Oslo.

Aktuelt lovverk, instruksjer, forskrifter og rundskriv, spesielt politiets beredskapssystem, samt aktuell informasjon på politiets intranett, Kilden, herunder KO:DE.

3. Modul 3B: Kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted - 5 studiepoeng

Politiet skal etterforske ulykker som skjer i forbindelse med transport, lagring og bruk av sprengstoff. Eksplosjoner eller fare for slike, kan gi store utfordringer både for den enkelte, og det ytre miljøet. Videre er etterforskning av sprengningsåsted som følge av illegale eller planlagte sprengninger en oppgave som tilligger politiet. Dette omfatter også trusler om sprengninger og gjennomførte sprengninger brukt ved terrorhandlinger. Kompetanse i kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted kan anvendes enten det er snakk om mindre, oversiktlige hendelser eller større komplekse hendelser, nasjonalt og internasjonalt.

3.1. Læringsutbytte

Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført modul utdypet kunnskap om

- Sprengning som fenomen
 - Eksplosjonsteori
 - Modus og trender, herunder signatur og trusselbilde.
 - Sprengningstekniske spor
 - Ulike eksplosiver oppbygging og virkemåte
- Organisering og praktisk gjennomføring av den kriminaltekniske etterforskningen av sprengningsåsted
 - Faser i etterforskningen
 - HMS
 - Metodikk og systematikk
- Tverrfaglig samhandling
- Sakkyndighet

Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført modul

- Planlegge, gjennomføre og evaluere kriminalteknisk etterforskning av sprengningsåsted forankret i forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap
- Vurdere og begrunne valg av relevante metoder i alle faser av den kriminaltekniske etterforskningen av sprengningsåsted
- Begrunne behov og innhente bistand og sakkyndighet
- Samhandle for å bidra til framdrift og kvalitet i den kriminaltekniske etterforskningen av sprengningsåsted

3.2. Organisering og arbeidskrav

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av ca. 3 måneder.

Utdanningen er anslått til ca. 140 timer. Samlingene utgjør inntil 60 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Utdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i den kriminaltekniske etterforskningen, som belyses med relevant teori.

Studiearbeidet omfatter individuelt arbeid, gruppearbeid, øvelser, nettbasert arbeid, litteraturstudier og deltakelse i undervisning. Det blir organisert veiledning knyttet til arbeidskravene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- en skriftlig oppgave i par eller grupper der studentene skal vise innsikt i pensumslitteraturen og anvendelse i egen praksis (1500 ord).

3.3. Vurdering

Studiet avsluttes med en fire timers individuell skriftlig hjemmeeksamen med utgangspunkt i praksis. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

3.4. Litteratur

3.4.1. Obligatorisk pensum

3.4.2. Forutsettes kjent